

DEL 4 D'ABRIL AL 18 D'AGOST DE 2019

CaixaForum Barcelona

Av. de Francesc Ferrer i Guàrdia, 6-8
08038 Barcelona
Tel. 934 768 600

Horaris

De dilluns a diumenge, de 10 a 20 h

Llibreria Laie - CaixaForum

Tel. 934 768 659 | caixaforum@laie.es

Cafeteria restaurant

Tel. 934 768 669 | caixaforum@compass-group.es

El centre disposa de servei de

Accés directe a CaixaForum per la planta -1

Servei d'Informació de l'Obra Social "la Caixa"

Tel. 900 223 040

De dilluns a diumenge, de 9 a 20 h

www.laCaixa.es/ObraSocial

Preus

Entrada a les exposicions: 5 €
Menors de 16 anys: entrada gratuïta

Activitats:

Compra d'entrades a les taquilles de
CaixaForum i a www.CaixaForum.es

Exposició organitzada amb la col·laboració de:

The British
Museum

#LuxeCaixaForum

Descobreix les nostres exposicions a:

Tota la informació a: www.CaixaForum.es

LUXE

DELS ASSIRIS A ALEXANDRE EL GRAN

Detall d'una placa d'or, accessori per a ornament a la roba, Iran, 600-400 aC. © The trustees of the British Museum

Barcelona
CaixaForum

Els antics imperis assiri, babilònic, fenici i persa tingueren en comú amb Alexandre el Gran el propòsit i la cobejança d'estendre el seu poder més enllà dels seus propis límits. Aquests imperis ocupaven una àrea compresa entre les actuals Espanya i l'Índia, i formaven un corredor de comunicació i una zona de pas indispensable entre el món mediterrani i Àsia. Aquests territoris van ser l'escenari de lluites incessants, conquestes i saquejos de tota índole, però també d'un intens comerç de matèries primeres, metalls preciosos i objectes manufacturats. De tot això, ens n'ha quedat un testimoni feiaent en l'excepcional qualitat i refinament dels objectes de luxe adquirits per les elits al llarg de centenars d'anys.

Veus dels protagonistes i cronistes de l'època descriuen el que va representar el luxe en un moment de la història en què la riquesa i l'opulència podien definir el poder econòmic i polític d'aquests antics imperis.

Vas en forma de dona
Sippar (Iraq)
700-600 aC
Calcita

La profecia de Marduk és un text profètic del voltant dels anys 713-612 aC, que exalta l'adveniment d'una nova era, amb l'arribada d'un rei de Babilònia per retornar la riquesa i l'abundància a la regió.

«Un rei de Babilònia renovarà els temples. [...] M'agafarà la mà i em farà entrar per tota l'Eternitat a la meva estimada Babilònia, al temple. Renovarà la barca processional per dur a terme com cal els ritus de l'Any Nou, en cobrirà de metall els remes i decorarà amb or els flancs. Els mariners embarcaran allà per dirigir-la i es giraran, remant, a la dreta i a l'esquerra. El rei brillarà com l'estrella del temple. Així mateix, renovarà l'altra barca processional, en cobrirà de metall els remes i decorarà amb or els flancs. [...] Aquest príncep alimentarà el seu país amb pastures abundoses. Els seus dies seran llargs. [...] Farà resplendir els temples com una pedra preciosa i farà tornar tots els seus déus.»

La profecia de Marduk (text anònim) c. 713-612 aC

Llindar de porta tallat
Palau nord, Nínive (Iraq)
645-640 aC
Pedra calcària

El rei Assarhaddon erigí el seu palau com una clara i manifesta mostra d'ostentació de la riquesa i opulència, molt pròpia dels assiris.

«Vaig aixecar els murs amb 120 rengleres de maons, vaig construir sales sumptuoses per a la meva residència reial, [i el] vaig construir [i] completar des dels fonaments fins als parapets. Vaig posar-hi sostres amb magnífiques bigues de cedre, crescut a les muntanyes d'Amanus, [i] als portals hi vaig instal·lar portes de xiprer, de dolça fragància. [El] vaig omplir d'esplendors [i en vaig fer] un motiu de meravella per a tot el poble.»

Inscripció del cilindre del rei Assarhaddon, c. 672 aC

El gust exquisit que els fenicis tenien per les coses queda recollit en aquest text on Ezequiel compara la ciutat de Tir amb una nau construïda amb els millors materials.

«[...] Tu, ciutat de Tir, et gloriaves de la teva bellesa perfecta. Tenies el recinte al cor dels mars; els qui et van edificar t'havien fet d'allò més bella. Construïren el teu buc amb xiprer de Senir; prengueren un cedre del Líban per fer-ne el pal major; els teus remes eren de roure de Basan, la fusta del pont, de boix de Quitim incrustat de vori. Arboraves les veles de Ili brodat d'Egipte, i et feien de senyera; et protegies amb lones de porpra vermella i violeta de les costes d'Elixà.»

Ezequiel 27, 3-7 (segle VI aC)

Placa decorativa
Fortalesa de
Salmanassar,
Nimrud (Iraq)
900-700 aC
Marfil

Rajola vidriada

Palau nord-oest,
Nimrud (Iraq)
875-850 aC
Argila

De la descripció de com vestia Darios, rei dels perses, es desprèn com els aquemènides practicaven luxes importats de tota mena.

«Darios segué, portant la diadema de pedres precioses, un vestit de seda amb teixit babiloni de fils d'or, la porpra reial i un calçat auri amb incrustacions de pedreria que cobria fins al panxell de les cames. Sostenia ceptres en una mà i en l'altra, i l'envoltaven columnes de tropes innumerables.»

Pseudo-Cal·lístenes, *Novel·la d'Alexandre*, segle III aC

Els abundants i luxosos banquets de les elits contrastaven amb els àpats diaris, que quedaven lluny dels capricis i excentricitats dels més privilegiats.

«De tots els dies, el que celebren amb preferència és el de l'aniversari del seu naixement. En aquest dia consideren apropiat fer-se servir un àpat més abundant que el dels altres dies; els perses rics s'hi fan servir un bou, un cavall, un camell i un ase sencers, rostits al forn [...]. Prenen poques menges fortes, però moltes postres, i no totes alhora; per aquest motiu els perses diuen que els grecs acaben de menjar amb gana perquè, després del menjar pròpiament dit, no se'ls serveix res que valgui la pena, puix que, si se'ls servís quelcom exquisit, no pararien de menjar fins que estiguessin satisfets. Són, a més, molt aficionats al vi, però no els està permès vomitar ni orinar en presència d'un altre. [...] D'altra banda, solen discutir els afers més importants quan estan embriagats; i les decisions que resulten de les seves discussions les planteja de nou, l'endemà, quan estan serens, l'amo de la casa en què estiguin discutint.»

Heròdot. *Històries*, Llibre I, 131, 1-3. 430 aC

Bol lobulat

Takht-i Kuwad
(Tadjikistan)
500-300 aC
Or

Els jardins eren llocs importants als palaus i als temples, com a espais de relaxació, de culte o de reflexió. Eren indrets idíl·lics, representacions d'un món idealitzat i un estímul per als sentits. En aquest període, el jardí es convertí en un objecte de luxe i de representació social.

«I es trobava també al costat de l'acròpolis el jardí anomenat "penjant", que havia construït, no Semíramis, sinó un rei siri posterior com a obsequi a una concubina; afirmen que aquesta, persa de raça, enyorava els prats de les muntanyes i va demanar al rei que imités les particularitats del territori persa mitjançant la traça en el cultiu.»

Diodor de Sicília, *Biblioteca històrica*, Llibre II, 10, 5-10 (segle I aC)

Placa amb una dona asseguda bevent

Palau sud-est,
Nimrud (Iraq)
900-700 aC
Marfil

Arracades en forma de flor

Babilònia (Iraq)
750-550 aC
Or

«[...] Vaig regar els prats del Tigris i vaig plantar horts amb diferents menes d'arbres fruiters a la vora. Vaig plantar llavors i plantes que havia trobat en els països a través dels quals havia marxat i a les terres altes que hi havia travessat: pins de diferents menes, xiprers i ginebres de diferents menes, ametllers, datileres, banús, boix, olivera, roure, tamariu, noguera i noguero-la, freixe, avet, magraner, perera, codonyer, figuera i vinya... l'aigua del canal cau al jardí des de dalt; la fragància impregna els camins, rierols d'aigua tan nombrosos com les estrelles del cel corren pel jardí plaent. Com un esquirolo cullo fruita al jardí de les delícies...»

Descripció d'Assurnasirpal II dels jardins de palau a Nimrud, 883-859 aC

Moneda amb imatge d'Alexandre el Gran
Pèrgam (Turquia)
306-281 aC
Plata

L'entrada d'Alexandre a la ciutat de Damasc mostra com era el saqueig de l'època, però també el que representava el luxe, i l'admiració que els grecs sentien vers l'exquisidesa de la reialesa aquemènida i vers Darios, que havia aconseguit fugir de l'exèrcit d'Alexandre, deixant enrere totes les possessions del seu imperi.

«[...] Després d'aconseguir una victòria assenyalada amb la mort de més de cent i deu mil homes, no va posar fi a Darios, que se li havia avançat quatre o cinc estadis en la fugida, per la qual cosa, havent-li pres el carro i l'arc, es va girar i va trobar els macedonis carregats d'immenses riqueses i botí que s'enduien del camp dels bàrbars, tot i que aquests havien anat més lleugers a la batalla i havien deixat a Damasc la major part del bagatge. Havien reservat per a Alexandre mateix el pavelló de Darios, ple d'una munió de servents, d'estris luxosos i d'or i plata en abundància. Despullant-se, doncs, a l'acte de les armes, es va dirigir sense dilació al bany, tot dient: "Anem a rentar-nos la suor de la batalla al bany de Darios"; en sentir-ho, un dels seus amics va replicar: "No, a fe de món, sinó d'Alexandre, perquè les coses del vençut són i s'han d'anomenar del vencedor". En veure les capsas, les gerres, els eixugadors i els alabastres, tot guarnit amb or i treballat amb delicadesa, va percebre alhora l'olor fragant que de la mirra i les aromes exhalava la casa, i havent passat d'allà a la tenda, que en l'alçada i capacitat i en tots els ornaments de catifes, de taules i d'aparadors era certament digna d'admiració, es girà vers els seus amics. "Sembla que regnar", els va dir, "consistia en això".»

Plutarc, *Vida d'Alexandre*, segle I dC

La bella col·lecció d'objectes fascinants que recull aquesta exposició ens ajuda a entendre les cultures antigues, que competien i alhora interactuaven les unes amb les altres mitjançant el consum d'objectes de luxe. Aquestes civilitzacions van dur a terme interaccions complexes i en àmbits diversos les unes amb les altres, fins al punt de generar una època de dinamisme i de gran prosperitat en una extensa regió, que, a la llarga, va constituir un gran premi per a un governant extraordinàriament ambiciós: Alexandre el Gran.

A C T I V I T A T S

Conferència de la comissària

«Luxe. Dels assiris a Alexandre el Gran»

A càrrec d'**Alexandra Fletcher**, conservadora de les col·leccions del Departament d'Orient Mitjà del British Museum

Divendres 5 d'abril, 19 h

Preu per persona: 5 €

VISITA COMENTADA

Consulteu els horaris al web

Preu per persona: 4 €

VISITA AMB CAFÈ TERTÚLIA

Dimecres, a les 16.30 h

Preu per persona: 6 €

Cicle de conferències

LUXE. LA IMATGE DEL PODER EN L'ANTIGUITAT

Coordinació del cicle: **HISTORIA**
YVIDA

Preu per sessió: 5 €

Dijous, 25 d'abril de 2019

«El luxe i la seva ombra. Passat i present»

Rafael Argullol, escriptor i professor de la Facultat d'Humanitats de la Universitat Pompeu Fabra

Dijous, 2 de maig de 2019

«Luxe, poder polític i expansió imperial»

Rocío Da Riva, professora del Departament d'Història i Arqueologia de la Universitat de Barcelona

Dijous, 9 de maig de 2019

«Olor de música. Els plaers sensorials en la cultura assiri-babilònica»

Jordi Vidal, professor d'Història Antiga de la Universitat Autònoma de Barcelona

Dijous, 16 de maig de 2019

«Mercaders de l'exòtic, artesans del luxe»

Helena Domínguez, professora associada d'Història Antiga de la Universidad Rey Juan Carlos de Madrid

Dijous, 23 de maig de 2019

«I la torre de Babel es va continuar alçant: mites i herois mesopotàmics, de Brueghel a Picasso»

Pedro Azara, arquitecte i professor d'Estètica de l'Escola Tècnica Superior d'Arquitectura de Barcelona

FAMÍLIA

ESPAI FAMILIAR I EDUCATIU + 5

RECIPIENT O TRESOR?

Dins de l'exposició

Accés lliure amb l'entrada

VISITA EN FAMÍLIA + 8

UNS COMERCIANTS "DE LUXE"

Consulteu els horaris al web

Preu per persona: 3 €

EduCaixa

VISITES ESCOLARS

Preu únic: 25 €/grup

De dilluns a divendres, horari a convenir

Inscripcions: 931 847 142 o

rcaixaforumbcn@magmacultura.net

Visita narrada

HISTÒRIES PRECIOSES D'ORIENT

Nivells: Infantil i 1r i 2n de Primària

Visita dinamitzada

Nivells: a partir de 3r de Primària i ESO

Visita comentada

Nivells: ESO, Batxillerat i CFGM.